

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 1 września 1993 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zobowiązaniach podatkowych.

1. Na podstawie art. 41 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:
- 1) ustawą z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289),
 - 2) ustawą z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268),
 - 3) ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 12, poz. 50),
 - 4) ustawą z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325),
 - 5) ustawą z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 4, poz. 23),
 - 6) ustawą z dnia 24 maja 1989 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 33, poz. 176),
 - 7) ustawą z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192),
 - 8) ustawą z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 74, poz. 443),
 - 9) ustawą z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198),
 - 10) ustawą z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442),
 - 11) ustawą z dnia 19 października 1991 r. o zmianie ustawy o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 r. oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym, a także o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 475),
 - 12) ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86),
 - 13) ustawą z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie ustawy o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 53, poz. 251),
 - 14) ustawą z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127) i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania tekstu jednolitego.
2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych nie obejmuje:

1) art. 50, 51 i 52 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111), które stanowią:

„Art. 50. W art. 8 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1972 r. Nr 53, poz. 339 i z 1976 r. Nr 40, poz. 231) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

«9. Wysokość przychodu nie znajdującego pokrycia w ujawnionych źródłach, o których mowa w ust. 8, ustala się przyjmując za podstawę sumę wydatków dokonanych w roku podatkowym, nie znajdujących pokrycia w już opodatkowanych lub wolnych od opodatkowania źródłach przychodów i zasobach majątkowych posiadanych przed poniesieniem tych wydatków.»

Art. 51. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26) przepis § 5 w art. 107 otrzymuje brzmienie:

«§ 5. Organ może odstąpić od uzasadnienia decyzji również w przypadkach, w których z dotychczasowych przepisów ustawowych wynikała możliwość zaniechania lub ograniczenia uzasadnienia ze względu na interes bezpieczeństwa Państwa lub porządek publiczny.»

Art. 52. 1. Wymienione w art. 1 pkt 2 dekretu z dnia 25 sierpnia 1980 r. zmieniającego ustawę o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz o zmianie ustawy — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 19, poz. 68) przepisy:

1) art. 11 pkt 85 — w zakresie dotyczącym postępowania w sprawach zobowiązań podatkowych,

2) art. 11 pkt 90 — w zakresie zobowiązań podatkowych i innych świadczeń pieniężnych, do których mają zastosowanie przepisy o podatkach,

3) art. 16 ust. 1

ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz o zmianie ustawy — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 4, poz. 8 oraz Nr 19, poz. 68) wchodzi w życie z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Postępowanie w sprawach zobowiązań podatkowych wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i nie zakończone do tego dnia toczy się do zakończenia w danej instancji według przepisów dotychczasowych.

3. Roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 160 i 215 Kodeksu postępowania administracyjnego służy w przypadkach, gdy uchylene lub stwierdzenie nie-

ważności decyzji dotyczącej zobowiązania podatkowego bądź stwierdzenie, że decyzja taka wydana została z naruszeniem przepisu art. 156 § 1, nastąpiło po wejściu w życie niniejszej ustawy.

4. Przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o zaskarżeniu do sądu decyzji administracyjnych z powodu ich niezgodności z prawem w odniesieniu do decyzji w sprawach zobowiązań podatkowych stosuje się do decyzji wydanych w sprawach, w których postępowanie wszczęte zostało po wejściu w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz o zmianie ustawy — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 4, poz. 8). Termin do wniesienia skargi do sądu na decyzje, które stały się ostateczne przed wejściem w życie niniejszej ustawy, biegnie od dnia wejścia jej w życie.”

2) art. 18 ustawy z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289), który stanowi:

„Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.”,

3) art. 20 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268), który stanowi:

„Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1985 r.”,

4) art. 24 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 12, poz. 50), który stanowi:

„Art. 24. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1985 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących podatku od nieruchomości oraz podatku drogowego, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.”,

5) art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325), który stanowi:

„Art. 54. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.”,

6) art. 16 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 4, poz. 23), który stanowi:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 1989 r.”,

7) art. 82 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 33, poz. 176), który stanowi:

„Art. 82. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.”,

8) art. 80 i 81 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192), które stanowią:

„Art. 80. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upoważnień, o których mowa w art. 1—43 pkt 1

i w art. 44—79, zachowują moc do czasu wydania przepisów na podstawie upoważnień w brzmieniu określonym ustawą.

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.”,

9) art. 13 i 14 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 74, poz. 443), które stanowią:

„Art. 13. Z dniem 1 stycznia 1990 r. wygasają uprawnienia do bezterminowych ulg lub zwolnień podatkowych przyznane decyzjami wydanymi w indywidualnych sprawach na podstawie art. 8 ustawy wymienionej w art. 11 niniejszej ustawy oraz art. 54 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 4 niniejszej ustawy.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r. z wyjątkiem art. 10, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”,

10) art. 47 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198), który stanowi:

„Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem 27 maja 1990 r.”,

11) art. 59 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442), który stanowi:

„Art. 59. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 ust. 3, art. 10, art. 40 i art. 57 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”,

12) art. 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o zmianie ustawy o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 r. oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym, a także o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 475), który stanowi:

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r., z tym że do opracowania budżetów gmin na 1992 r. stosuje się przepisy niniejszej ustawy.”,

13) art. 42 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86), który stanowi:

„Art. 42. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 30 i 33, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”,

14) art. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie ustawy o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 53, poz. 251), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.”,

15) art. 17 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127), który stanowi:

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie:

1) z dniem ogłoszenia w zakresie przepisów:

— art. 1 pkt 9 lit. e i pkt 15 (dotyczących art. 14 ust. 4 i 5, art. 23 ust. 1 pkt 2—4 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),

— art. 2 pkt 6 lit. g i h oraz pkt 10 (dotyczących art. 12 ust. 4a i 7 i art. 16 ust. 1 pkt 2—4 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu),

— art. 10,

— art. 14, 15 i 16,

2) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1993 r. w zakresie przepisów:

— art. 1 pkt 1—8, pkt 9 lit. a—c i d (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług), pkt 10, 11, 13, 14, pkt 15 (z wyjątkiem art. 23 ust. 1 pkt 2—4 i pkt 43—44 oraz pkt 46 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 16, 17 lit. a i c, pkt 18, pkt 20—28, pkt 29 lit. a (z wyjątkiem art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4), lit. b, c, d, pkt 30—36,

— art. 2 pkt 1—5, pkt 6 lit. a—e, f (z wyjątkiem części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10), pkt 7 lit. a i b, pkt 8 lit. a, pkt 9, pkt 10 (z wyjątkiem art. 16 ust. 1 pkt 2—4 i pkt 46—47 oraz pkt 51 w części dotyczącej obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu), pkt 11, pkt 12 lit. a, pkt 13—17,

— art. 5,

— art. 11 pkt 1, 3, 4,

— art. 12 pkt 1,

— art. 13,

3) z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 października 1992 r. w zakresie przepisów art. 12 pkt 2,

4) po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów:

— art. 1 pkt 19 i pkt 29 lit. a (dotyczącego art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4),

— art. 8 i 9,

— art. 11 pkt 2,

5) po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia w zakresie przepisów art. 3 i 4 oraz 6 i 7,

6) z dniem 5 lipca 1993 r. w zakresie przepisów:

— art. 1 pkt 9 lit. d (w części dotyczącej oprocentowania zwrotu różnicy podatku od towarów i usług) i lit. e (w części dotyczącej dodania ust. 6), pkt 12, 15,

- 17 lit. b (dotyczących art. 14 ust. 3 pkt 4 i ust. 6, art. 20a, 23 ust. 1 pkt 43 i 44 i art. 26 ust. 1a),
— art. 2 pkt 6 lit. f i h, 7 lit. c, 8 lit. b, 10, 12 lit. b (dotyczących art. 12 ust. 4 pkt 7 w części dotyczącej oprocentowa-

nia zwrotu różnicy podatku od towarów i usług oraz pkt 9 i 10 i ust. 8, a także art. 13 ust. 3, art. 14 ust. 4, art. 16 ust. 1 pkt 46 i 47 i art. 18 ust. 1a)."

Minister Finansów: *J. Osiatyński*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 1 września 1993 r. (poz. 486)

USTAWA

z dnia 19 grudnia 1980 r.

o zobowiązaniach podatkowych.

Oznaczenie rozdziału 1 — skreślone¹⁾

Art. 1. 1. Ustawa reguluje ogólne zasady powstawania, wykonywania i wygasania zobowiązań podatkowych jednostek gospodarki społecznej, osób fizycznych oraz nie będących jednostkami gospodarki społecznej osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.

2. Egzekucję zobowiązań podatkowych regulują odrębne przepisy.

Art. 2. 1. Zobowiązaniem podatkowym jest wynikające z obowiązku podatkowego zobowiązanie do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa świadczenia pieniężnego, zwanego dalej „podatkiem”.

2. Obowiązek podatkowy określają ustawy.

3. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia może rozciągnąć przepisy ustawy w całości lub w części na inne rodzaje świadczeń pieniężnych, z wyjątkiem świadczeń wynikających ze stosunków cywilnoprawnych.

4.²⁾ Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może określić, że świadczenia pieniężne od gospodarstw rolnych i od nieruchomości położonych na terenie gmin i miast wynikające z zobowiązań podatkowych oraz inne świadczenia pieniężne, na które zostały rozciągnięte przepisy

ustawy, są pobierane w formie łącznego zobowiązania pieniężnego na podstawie jednego nakazu płatniczego, a także określić osoby, na które wystawia się nakaz płatniczy. W rozporządzeniu tym Minister Finansów określi sposób zarachowywania wpłat na poczet poszczególnych świadczeń pieniężnych pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego oraz zasady rozliczeń wpływów z tytułu tych świadczeń z poszczególnymi wierzycielami.

Art. 3. 1.³⁾ Organami podatkowymi są stosownie do ich właściwości rzeczowej: urzędy skarbowe, izby skarbowe, organy gminy oraz, w zakresie określonym ustawami, także inne organy.

2.⁴⁾ Z organami podatkowymi współdziałają organizacje samorządu społeczno-zawodowego i gospodarczego podatników na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

3. Podatnikiem jest jednostka gospodarki społecznej, osoba fizyczna oraz nie będąca jednostką gospodarki społecznej osoba prawna i inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, obowiązana do uiszczenia podatku z tytułu ciężącego na niej obowiązku podatkowego.

4. Płatnikiem jest osoba obowiązana do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i do wpłacenia go na właściwy rachunek.

5. Inkasentem jest osoba obowiązana do pobrania podatku i do wpłacenia go na właściwy rachunek.

¹⁾ Podział ich na rozdziały został zniesiony, jak również skreślone zostały oznaczenia przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 74, poz. 443), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez:

- a) art. 14 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1985 r.,
b) art. 18 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 12, poz. 50), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1985 r.,
c) art. 47 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192), która weszła w życie z dniem 1 lipca 1989 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez:

- a) art. 13 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1982 r. o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.,
b) art. 27 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198), która weszła w życie z dniem 27 maja 1990 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 13 ust. 6 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3a.

Art. 4. Minister Finansów sprawuje ogólny nadzór w sprawach zobowiązań podatkowych i w ramach tego nadzoru zapewnia jednolitość stosowania przepisów podatkowych przez organy podatkowe.

Art. 5. 1. Zobowiązanie podatkowe powstaje z chwilą doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania.

2. Jeżeli z przepisów prawa wynika obowiązek wykonania zobowiązania podatkowego bez uprzedniego doręczenia decyzji, zobowiązanie podatkowe powstaje z chwilą zaistnienia okoliczności, z którymi przepisy prawa łączą powstanie takiego zobowiązania.

3. W razie niewykonania przez podatnika zobowiązania podatkowego mimo zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 2, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość tego zobowiązania.

Art. 6. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 7. 1. Nie można wydać decyzji w sprawie ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, jeżeli od końca roku podatkowego, w którym powstał obowiązek podatkowy, upłynęły 3 lata, a w wypadku gdy podatnik nie zgłosił obowiązku podatkowego lub nie złożył zeznania, mimo że był do tego zobowiązany, albo biorąc udział w postępowaniu nie ujawnił wszystkich źródeł przychodów lub całego majątku niezbędnych do ustalenia wysokości danego zobowiązania podatkowego, a także gdy następuje opodatkowanie dochodu nie znajdującego pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów — 5 lat.

2. Jeżeli ustalenie podstawy opodatkowania i wysokości podatku związane jest z rozstrzygnięciem zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu do dnia, w którym decyzja tego organu stała się ostateczna, a gdy chodzi o orzeczenie sądu — do dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.

3. Jeżeli decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego, dotycząca podatku, co do którego istnieje obowiązek wpłacania przez podatników zaliczek lub poboru przez płatników przedpłat, nie zostanie wydana w terminie określonym w ustępach poprzedzających, za roczną kwotę zobowiązania podatkowego uważa się sumę należnych zaliczek lub pobranych przedpłat za ten rok, nie przekraczającą jednak wysokości zobowiązania podatkowego, które powinno być ustalone. Organ podatkowy wydaje decyzję w przedmiocie ustalenia wysokości nadpłaty.

4. (skreślony⁵⁾).

Art. 8. 1. Minister Finansów może zarządzić zaniechanie w całości lub w części ustalania zobowiązań podat-

kowych i poboru podatków w wypadkach gospodarczo lub społecznie uzasadnionych, a także gdy wymagają tego inne szczególne okoliczności.

2.⁶⁾ Organy podatkowe, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą zaniechać w całości lub w części ustalania zobowiązań podatkowych i poboru podatków w wypadkach, o których mowa w ust. 1, w stosunku do poszczególnych podatników, zwłaszcza gdy pobranie podatku mogłoby zagrozić zdolności gospodarczej zakładu lub egzystencji podatnika w granicach określonych przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

3.⁷⁾ Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) oraz urząd skarbowy nie może zaniechać ustalania w całości lub w części podatków i opłat stanowiących dochody gmin, a wpłacanych bądź bezpośrednio na rachunek gmin, bądź realizowanych przez urząd skarbowy.

Art. 9. Minister Finansów w drodze rozporządzenia może:

- 1) zryczałtować lub scalać podatki oraz określać zasady i warunki zryczałtowania lub scalania,
- 2) zarządzać obliczanie i pobór niektórych podatków za pośrednictwem płatników i określać zasady przyznawania płatnikom wynagrodzenia za te czynności,
- 3) zarządzać pobór w drodze inkasa niektórych podatków i określać inkasentów oraz w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej^{7a)} ustalać zasady przyznawania im wynagrodzenia za te czynności,
- 4) wprowadzać obowiązek wpłacania zaliczek i poboru przedpłat na poczet podatków oraz określać zasady obliczania tych zaliczek, przedpłat i ich wysokość,
- 5) określać zasady zaokrąglania podstawy obliczania i kwoty podatków.

Art. 10. 1. Podatek obliczany według skali progresywnej ustala się tak, aby z podstawy opodatkowania po potrąceniu podatku nie pozostało mniej niż pozostaje z najwyższej podstawy opodatkowania bezpośrednio niższego stopnia skali po potrąceniu podatku przypadającego od tej podstawy.

2. Jeżeli po potrąceniu podatku pozostaje z podstawy opodatkowania mniej niż wynosi najwyższa podstawa opodatkowania wolna od podatku, podatek ustala się tylko w wysokości nadwyżki ponad kwotę najwyższej podstawy opodatkowania wolnej od podatku.

Art. 11. 1. Organ podatkowy ustala podstawę obliczenia podatku w drodze szacunkowej, jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia tej podstawy.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o zmianie ustawy o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 r. oraz o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym, a także o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 475), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.

⁷⁾ Dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 6.

^{7a)} W brzmieniu wynikającym ze zniesienia urzędu Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz przekazania spraw należących do tego ministra Ministrowi Pracy i Polityki Socjalnej, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 23 października 1987 r. o utworzeniu urzędu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej (Dz. U. Nr 33, poz. 175).

⁵⁾ Przez art. 15 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 4, poz. 23), która weszła w życie z dniem 1 marca 1989 r.

2. Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organizacji samorządu społeczno-zawodowego i gospodarczego podatników, określa normy ustalania podstaw obliczania podatków w drodze szacunkowej.

Art. 12. Minister Finansów w drodze rozporządzenia może wprowadzić szczególny nadzór podatkowy nad wytwarzaniem, przerobem, zużywaniem, magazynowaniem, przewozem i obrotem niektórymi towarami i półwyrobami i w ramach tego nadzoru:

- 1) określać szczególne zasady ewidencji i księgowości,
- 2)⁸⁾ nakładać na podatników szczególne obowiązki i ograniczenia niezbędne dla zagwarantowania skuteczności tego nadzoru, jak również obowiązek ponoszenia niektórych kosztów związanych z tym nadzorem.

Art. 13. 1. Minister Finansów może ze względu na szczególne okoliczności przedłużać dla grup podatników terminy przewidziane w przepisach podatkowych, z wyjątkiem terminów określonych w art. 7.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują również terenowym organom administracji państwowej stopnia wojewódzkiego^{8a)}, z tym że przedłużenie terminu nie może przekraczać 3 miesięcy.

3. Organ podatkowy może na wniosek podatnika odroczyć terminy przewidziane w przepisach podatkowych.

Art. 14.⁹⁾ 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za ciężące na nim podatki.

2. Płatnik nie będący pracownikiem w rozumieniu Kodeksu pracy odpowiada całym swoim majątkiem za podatek nie pobrany od podatnika lub pobrany w kwocie niższej od należnej, chyba że nastąpiło to z winy podatnika. Płatnik taki odpowiada również za niewpłacenie w terminie pobranego podatku.

3. Płatnik będący pracownikiem odpowiada za podatek nie pobrany od podatnika, pobrany w kwocie niższej od należnej lub za niewpłacenie w terminie pobranego podatku — na zasadach i w granicach odpowiedzialności materialnej pracowników, określonych w Kodeksie pracy w stosunku do zakładu pracy. Za pozostałą część podatku nie pobranego lub pobranego w kwocie niższej od należnej odpowiada podatnik.

4. Inkasent odpowiada całym swoim majątkiem za podatki pobrane i nie wpłacone na właściwy rachunek.

Art. 15. W razie niedopełnienia przez płatnika lub inkasenta obowiązków określonych w ustawie organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość podatku nie pobranego lub nie wpłaconego przez płatnika albo podatku pobranego i nie wpłaconego przez inkasenta.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 30 pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86), która w tym zakresie weszła w życie z dniem 10 marca 1992 r.

^{8a)} Obecnie wojewodom stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz. U. Nr 21, poz. 123).

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 79 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 33, poz. 176), która weszła w życie z dniem 1 lipca 1989 r.

Art. 16. Jednostki gospodarki uspołecznionej oraz osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej, jeżeli są płatnikami lub inkasentami podatków przypadających od osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej, są obowiązane wyznaczyć osoby, do których obowiązków należy obliczanie i pobieranie tych podatków oraz terminowe wpłacanie pobranych kwot na właściwy rachunek, i zgłosić właściwemu organowi podatkowemu imiona, nazwiska i adresy tych osób. Zgłoszenia należy dokonać w terminie określonym dla dokonania pierwszej wpłaty, a w razie zmiany osoby wyznaczonej — w terminie czternastu dni od daty tej zmiany.

Art. 17. Płatnicy i inkasenci obowiązani są przechowywać dokumenty związane z poborem lub inkasem podatków przez okres 5 lat po upływie roku podatkowego, którego dotyczą.

Art. 18. 1. Termin płatności podatku wynosi czternaście dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.

2. Jeżeli podatnik jest obowiązany sam obliczyć i wpłacić podatek, za termin płatności uważa się ostatni dzień, w którym zgodnie z przepisami wpłata powinna nastąpić.

3. Minister Finansów może określać kalendarzowo terminy płatności poszczególnych rodzajów podatków; określenie terminów płatności dla osób fizycznych oraz nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej następuje w drodze rozporządzenia.

4. Jeżeli przepisy określają terminy płatności podatku kalendarzowo, a decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego nie została doręczona co najmniej na czternaście dni przed terminem płatności podatku, obowiązuje termin określony w ust. 1.

Art. 19. 1. Podatek nie uiszczony w terminie płatności jest zaległością podatkową.

2. Za zaległość podatkową uważa się także nie wpłaconą w terminie zaliczkę lub nie pobraną przedpłatę.

Art. 20. 1. Od zaległości podatkowych pobiera się odsetki za zwłokę.

2.¹⁰⁾ Minister Finansów jednolicie dla wszystkich podatników określi, w drodze rozporządzenia, stawki odsetek za zwłokę i zasady ich obliczania. Stawki te nie mogą przekraczać 200% podstawowej stawki oprocentowania kredytu refinansowego, ustalonej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

Art. 21. 1. Zobowiązanie podatkowe może być zabezpieczone na majątku podatnika przed terminem płatności podatku, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że nie zostanie ono wykonane.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 1.

2. Zabezpieczenia można dokonać również przed wydaniem decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa uchylenia się podatnika od wykonania obowiązku podatkowego.

3. (skreślony¹¹⁾).

4. Jeżeli zabezpieczenie następuje przed wydaniem decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, organ podatkowy określa w decyzji o zabezpieczeniu przybliżoną kwotę zobowiązania podatkowego na podstawie posiadanych danych co do podstawy zobowiązania podatkowego; zabezpieczenie jest skuteczne do czasu wydania decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.

5. Zabezpieczenie następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 22. 1. Na wniosek podatnika termin płatności podatku może być odroczony lub płatność podatku rozłożona na raty.

2. Minister Finansów w drodze rozporządzenia określa właściwość organów podatkowych w zakresie odraczania terminu płatności podatku i rozkładania płatności na raty.

Art. 23. 1. Skarbowi Państwa z tytułu zobowiązań podatkowych przysługuje ustawowe prawo zastawu na ruchomościach i prawach zbywalnych osoby zobowiązanej do uiszczenia podatku oraz pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi wierzytelnościami, z wyjątkiem: kosztów egzekucyjnych, należności za pracę, należności alimentacyjnych oraz rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, jak również kosztów ostatniej choroby i kosztów pogrzebu dłużnika w wysokości odpowiadającej zwyczajom przyjętym w danym środowisku.

2. (skreślony¹²⁾).

Art. 24. 1. Skarbowi Państwa z tytułu ustalonych w decyzji zobowiązań podatkowych przypadających od właściciela i samoistnego posiadacza nieruchomości przysługuje hipoteka ustawowa na tej nieruchomości, chociażby zobowiązania te nie zostały ujawnione w księdze wieczystej. Skarb Państwa może dochodzić zaspokojenia wierzytelności podatkowych z nieruchomości, bez względu na to, czyją stała się własnością.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do nieruchomości, której posiadanie samoistny posiadacz uzyskał w złej wierze.

Art. 25 (skreślony¹³⁾).

Art. 26. 1. Zobowiązanie podatkowe wygasa przez zapłatę podatku, przedawnienie lub umorzenie.

2. Szczególnymi sposobami zapłaty podatku są potrącenie i przejęcie majątku na własność Skarbu Państwa.

2a.¹⁴⁾ Zapłata podatku przez podmiot gospodarczy, z zastrzeżeniem ust. 2b, następuje w formie bankowych rozliczeń bezgotówkowych.

2b.¹⁴⁾ Przepis ust. 2a stosuje się do podmiotów gospodarczych, które zgodnie z odrębnymi przepisami obowiązane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych, oraz do spółek cywilnych osób fizycznych.

3. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może dopuścić lub wprowadzić zapłatę określonych rodzajów podatków papierami wartościowymi lub znakami opłaty skarbowej oraz określić wzory tych znaków i zasady ich stosowania.

Art. 27. Jeżeli na podatniku ciąży zobowiązanie podatkowe z różnych tytułów, dokonana wpłata zalicza się na pokrycie zobowiązania podatkowego w kolejności od zobowiązania o najwcześniejszym terminie płatności, chyba że podatnik wskaże, na poczet którego zobowiązania dokonuje wpłaty. Jeżeli wpłata dotyczy zaległości podatkowej, z wpłaconej kwoty pokrywa się również odsetki za zwłokę należne od zapłaconej kwoty zaległości.

Art. 28.¹⁵⁾ Zobowiązanie podatkowe podlega, na wniosek podatnika, a także z urzędu, potrąceniu ze wzajemnej bezspornej i wymagalnej wierzytelności podatnika wobec Skarbu Państwa, w tym również z należności wynikających z dostawy towarów, wykonywania robót i usług na rzecz państwowych jednostek budżetowych. O dokonaniu potrącenia organ podatkowy zawiadamia podatnika.

Art. 29. 1. Kwoty nadpłaconych i nienależnie uiszczonych podatków (nadpłaty) podlegają z urzędu zaliczeniu na zaległe i bieżące zobowiązania podatkowe, a w razie braku takich zobowiązań — podlegają z urzędu zwrotowi w ciągu miesiąca od dnia powstania nadpłaty, chyba że podatnik zgłosi wniosek o zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zobowiązań. Nadpłatę wynikłą z decyzji dotyczącej zaliczki lub przedpłaty zwraca się dopiero po ostatecznym ustaleniu wysokości zobowiązania podatkowego za dany rok.

2.¹⁶⁾ Nadpłaty wynikłe w związku z uchyleniem lub zmianą decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego podlegają od dnia zapłaty oprocentowaniu w wyso-

¹⁴⁾ Dodany przez art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 127), która w tym zakresie weszła w życie z dniem 17 maja 1993 r.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie ustawy o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 53, poz. 251), która weszła w życie z dniem 11 sierpnia 1992 r.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁾ Przez art. 11 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁾ Przez art. 11 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁾ Przez art. 79 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 9.

kości odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.

3. Nadpłata nie podlega zwrotowi po upływie lat 3 licząc od końca roku, w którym powstała, jeżeli nie można ustalić w tym czasie osoby uprawnionej do jej odbioru.

Art. 30. 1.¹⁷⁾ Zobowiązania podatkowe przedawniają się z upływem 5 lat — licząc od końca roku, w którym upłynął termin płatności podatku.

2. Bieg przedawnienia przerywa się przez odroczenie terminu płatności, rozłożenie zaległości na raty oraz przez czynność egzekucyjną, o której zobowiązany został zawiadomiony.

3. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Jednakże w razie odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zaległości na raty przedawnienie biegnie na nowo od terminu, do którego odroczone płatność podatku, lub od terminu płatności ostatniej nie wpłaconej raty. Przedłużenie terminu przedawnienia nie może być większe niż dalsze 5 lat.

4. Nie ulegają przedawnieniu zaległości podatkowe zabezpieczone na nieruchomości. Jednakże po upływie terminu określonego w ust. 1 zaległości te mogą być egzekwowane tylko z tej nieruchomości.

Art. 31. 1. W wypadkach gospodarczo lub społecznie uzasadnionych zaległości podatkowe lub odsetki za zwłokę mogą być umorzone w całości lub w części przez Ministra Finansów lub organy podatkowe.

2. Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub takiej części, jaka część zaległości podatkowej została umorzona.

3.¹⁸⁾ Minister Finansów w drodze rozporządzenia określa właściwość organów podatkowych w sprawach umarzania zaległości podatkowych.

Art. 32. 1. Organy podatkowe są uprawnione do przeprowadzania kontroli działalności jednostek gospodarki społecznej, niebędących jednostkami gospodarki społecznej osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, a także działalności zarobkowej osób fizycznych oraz posiadanych przez nie nieruchomości — jeżeli przeprowadzenie kontroli jest niezbędne do ustalenia zobowiązań podatkowych.

2. Pracownicy organu podatkowego upoważnieni do dokonania czynności kontrolnych są uprawnieni do przeprowadzania oględzin gruntów, budynków, lokali i innych pomieszczeń oraz przedmiotów związanych z wykonywaną działalnością zarobkową, wglądu do wszelkiego rodzaju akt,

dokumentów i ksiąg dotyczących tej działalności, a także do sporządzania z nich notatek, odpisów lub wyciągów.

3. Oględziny lokali mieszkalnych mogą być dokonywane za zgodą posiadacza lokalu, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w art. 33.

4. Jednostki i osoby określone w ust. 1 są obowiązane umożliwić pracownikom organu podatkowego dokonanie czynności kontrolnych, a na żądanie pracownika dokonującego tych czynności okazać posiadane akta, księgi i inne dokumenty wiążące się z prowadzoną przez nie działalnością, a także przedmioty związane z tą działalnością, oraz udzielać wyjaśnień dotyczących ustalenia zobowiązania podatkowego.

5. Przeglądanie akt postępowania przygotowawczego i sądowego i akt spraw sądowych, a także dokumentów stanowiących tajemnicę państwową, oraz sporządzanie z nich odpisów i notatek następuje z zachowaniem właściwych przepisów.

6. (skreślony¹⁹⁾).

Art. 33. 1. W razie powzięcia przez organ podatkowy wiarygodnych wiadomości, że w lokalu mieszkalnym jest prowadzona nie zgłoszona do opodatkowania działalność zarobkowa albo że są przechowywane przedmioty lub dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie zobowiązania podatkowego, prokurator rejonowy, na wniosek organu podatkowego, może udzielić zgody temu organowi na przeprowadzenie oględzin tego lokalu przez upoważnionych pracowników, w celu ustalenia istnienia obowiązku podatkowego.

2. Postanowienie dotyczące przeprowadzenia oględzin powinno być doręczone posiadaczowi mieszkania przed przystąpieniem do dokonania oględzin.

3. Przepisy art. 32 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 34. 1. Jednostki gospodarki społecznej oraz osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki społecznej są obowiązane sporządzać i udzielać organom podatkowym informacji o zdarzeniach mających wpływ na ustalenie zobowiązań podatkowych innych osób.

2. Osoby fizyczne prowadzące działalność zarobkową obowiązane są, na pisemne żądanie organu podatkowego, do sporządzania i przesyłania temu organowi informacji o transakcjach mających wpływ na ustalenie zobowiązań podatkowych innych osób z tytułu wykonywania przez nie działalności zarobkowej.

3. Minister Finansów w drodze rozporządzenia określa rodzaje zdarzeń będących przedmiotem informacji podatkowych oraz zasady sporządzania i udzielania informacji.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 11 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 ustawy wymienionej w przypisie 2c.

¹⁹⁾ Przez art. 47 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. Nr 100, poz. 442), która weszła w życie z dniem 7 lutego 1992 r.

Art. 35.²⁰⁾ Minister Finansów w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych określa organy, zakres i tryb dokonywania czynności, o których mowa w art. 34, w jednostkach podległych tym ministrom.

Art. 36. 1. Sądy i państwowe biura notarialne²¹⁾ są obowiązane przysyłać właściwym organom podatkowym informacje podatkowe o zdarzeniach prawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązania podatkowego.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze rozporządzenia, określa obowiązki sądów i państwowych biur notarialnych²¹⁾ co do sporządzania i przysyłania informacji podatkowych.

Oznaczenie rozdziału 2 — skreślone¹⁾

Art. 37. 1. Osoby wykonujące usługi lub dokonujące sprzedaży towarów są obowiązane na żądanie odbiorcy usługi lub kupującego wystawiać rachunki stwierdzające wykonanie usługi lub dokonanie sprzedaży.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy rolników sprzedających produkty roślinne i zwierzęce pochodzące z własnej uprawy lub hodowli, nie przerobione sposobem przemysłowym, chyba że sprzedaż jest dokonywana w ich odrębnych stałych miejscach sprzedaży poza obrębem uprawy lub hodowli.

3. Osoba przewożąca zakupione towary i półwyroby przeznaczone do odprzedaży lub przerobu w celu dalszej odprzedaży jest obowiązana posiadać dokument wydania towaru lub jego kopię, zaopatrzone w pieczętkę firmową i podpis wydającego, chyba że przewozi produkty rolne nabyte u rolników, o których mowa w ust. 2.

Art. 38. Minister Finansów w drodze rozporządzenia może:

- 1) zobowiązywać niektóre grupy podatników do zgłaszania obowiązku podatkowego oraz określać zasady zgłaszania tego obowiązku i ustalać wysokość pobieranych z tego tytułu opłat,
- 2) nakładać na określone grupy podatników obowiązek składania zeznań, wykazów i deklaracji oraz ustalać terminy ich składania i rodzaje dokumentów, które powinny być do nich dołączone,
- 3) wprowadzać obowiązek prowadzenia ksiąg przez określone grupy podatników oraz określać rodzaje ksiąg, sposób ich prowadzenia, szczegółowe warunki, jakim te księgi powinny odpowiadać, aby stanowiły dowód do ustalenia zobowiązań podatkowych, jak również obowiązki osób zobowiązanych do prowadzenia ksiąg,
- 4) wprowadzać obowiązek dokumentowania zakupu surowców, materiałów, półwyrobów i towarów lub sprzedaży towarów i usług oraz prowadzenia ewidencji tych dokumentów przez niektóre grupy osób prowadzących działalność zarobkową, nie obowiązanych do prowadzenia ksiąg,
- 5) określać wymogi, jakim powinny odpowiadać rachunki.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 13 ust. 6 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 3a, a następnie przez art. 47 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 19.

²¹⁾ Państwowe biura notarialne zostały zniesione stosownie do art. 3 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. — Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o notariacie oraz o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego i ustawy o księgach wieczystych (Dz. U. Nr 22, poz. 92).

Art. 39. Osoby fizyczne, osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz inne jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, zobowiązane do prowadzenia ksiąg, obowiązane są przechowywać księgi i związane z ich prowadzeniem dokumenty przez okres 5 lat, jeżeli nie są one składane łącznie z zeznaniem podatkowym do właściwego organu podatkowego.

Art. 40. 1. Za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają również osoby trzecie, jeżeli zachodzą przewidziane w ustawie okoliczności. O odpowiedzialności tych osób orzeka organ podatkowy w odrębnej decyzji.

2. Organ podatkowy odstąpi od orzeczenia odpowiedzialności podatkowej ze względu na zasady współzycia społecznego lub inne ważne względy społeczno-gospodarcze.

3. Odpowiedzialność osoby trzeciej nie obejmuje kosztów egzekucyjnych i odsetek za zwłokę powstałych przed terminem płatności, określonym w decyzji o odpowiedzialności podatkowej tej osoby.

4. W razie wydania decyzji o odpowiedzialności podatkowej art. 22 stosuje się odpowiednio.

Art. 41. Małżonek podatnika odpowiada solidarnie z podatnikiem za jego zaległości podatkowe powstałe w czasie trwania małżeństwa. Zaległości podatkowe podlegają zaspokojeniu z majątku wspólnego małżonków.

Art. 42. 1. Członek rodziny nie będący małżonkiem podatnika odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem za jego zaległości podatkowe należne za okres, w którym stale współdziałał z podatnikiem w wykonywaniu przez niego działalności zarobkowej, z której został on opodatkowany i czerpał korzyści z tej działalności.

2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje osób, które w okresie powstania zobowiązań podatkowych były małoletnimi albo które w tym okresie czerpały korzyści z działalności zarobkowej podatnika w związku z wykonywaniem przez podatnika obowiązku alimentacyjnego.

3. Za członka rodziny podatnika uważa się wstępnych, zstępnych, rodzeństwo, małżonków zstępnych, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia z podatnikiem oraz osobę pozostającą z podatnikiem w faktycznym pożyciu.

4. Organ podatkowy, na wniosek członka rodziny, o którym mowa w ust. 1, ograniczy lub wyłączy jego odpowiedzialność za zaległości podatkowe wymienione w tym przepisie, jeżeli stałoby to w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego.

Art. 43. 1. Rozwiedziony małżonek podatnika odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem za jego zaległości podatkowe powstałe w czasie trwania małżeństwa, jednakże tylko do wysokości wartości przypadającego mu udziału w majątku wspólnym. Przepis art. 42 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. Nie można wydać decyzji o odpowiedzialności małżonka rozwiedzionego, jeżeli od orzeczenia rozwodu upłynęły 3 lata.

Art. 44. 1. Spadkobiercy podatnika odpowiadają za zobowiązania podatkowe spadkodawcy na zasadach określonych w przepisach kodeksu cywilnego o odpowiedzialności za długi spadkowe.

2. Zapisobierca, który otrzymał należny mu zapis, odpowiada za zobowiązania podatkowe spadkodawcy do wysokości wartości otrzymanego zapisu.

3. W stosunku do osób wymienionych w ust. 1 i 2 przepis art. 42 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 45. 1. Nabywca całości lub części majątku podatnika odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem za jego zaległości podatkowe powstałe przed nabyciem majątku podatnika, jeżeli ten majątek albo obrót, przychód lub dochód z niego został przyjęty do podstawy ustalenia zobowiązań podatkowych. Zakres odpowiedzialności nabywcy określa się w takim stosunku do zobowiązań podatkowych podatnika, w jakim nabyty majątek albo obrót, przychód lub dochód został przyjęty do podstawy ustalenia zobowiązań podatkowych, jednakże tylko do wysokości wartości nabytego majątku podatnika.

2. Jeżeli nabywcą majątku podatnika jest członek rodziny podatnika, odpowiada on za zaległości podatkowe podatnika do wysokości wartości nabytego majątku bez względu na to, czy nabyty majątek albo obrót, przychód lub dochód z niego został przyjęty do podstawy ustalenia zobowiązań podatkowych.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w razie nabycia towarów w wyniku czynności handlowych objętych działalnością podatnika oraz nabycia majątku podatnika w trybie postępowania egzekucyjnego.

Art. 46. Dzierżawca nieruchomości odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem za zobowiązania podatkowe związane z nieruchomością za czas trwania dzierżawy. Zakres odpowiedzialności dzierżawcy określa się w takim stosunku, w jakim wartość, przychód lub dochód z dzierżawionej nieruchomości był przyjęty do podstawy ustalenia zobowiązań podatkowych.

Art. 47. 1.²²⁾ Wspólnik spółki jawnej, komandytowej, nie będący komandytariuszem oraz spółki cywilnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi wspólnikami za wszystkie zobowiązania podatkowe spółki i wspólników związane z działalnością spółki.

2.²³⁾ Komandytariusz i wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu podatków w takiej części, w jakiej mają prawo uczestniczyć w podziale zysku. W tym przypadku art. 2 ust. 3 nie ma zastosowania.

Art. 48. Jeżeli w działalności zarobkowej prowadzonej na własny rachunek podatnik posługiwał się nazwiskiem

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1989 r., a następnie przez art. 30 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 8 oraz według numeracji ustalonej przez art. 6 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 14.

²³⁾ Dodany przez art. 6 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 14.

lub firmą innej osoby, za jej zgodą, albo gdy osoba ta posługiwała się nazwiskiem lub firmą podatnika, za jego zgodą, w prowadzeniu na własny rachunek działalności podlegającej opodatkowaniu, za zobowiązania podatkowe związane z tą działalnością odpowiadają solidarnie podatnik i ta osoba.

Art. 48a.²⁴⁾ Za zobowiązania pieniężne, wchodzące w skład łącznego zobowiązania pieniężnego, należne od osób, których świadczenia wchodzą w skład tego zobowiązania, odpowiadają solidarnie te osoby oraz osoby, na które wystawia się nakaz płatniczy.

Art. 49. Skarbowi Państwa z tytułu zobowiązań podatkowych przysługuje ustawowe prawo zastawu na wszystkich przedmiotach służących podatnikowi do wykonywania działalności zarobkowej, niezależnie od tego, czyją własność przedmioty te stanowią, jeżeli zostały one zajęte w zakładzie podatnika.

Oznaczenie rozdziału 3 — skreślone¹⁾

Art. 50. (pominięty²⁵⁾).

Art. 51. (pominięty²⁵⁾).

Art. 52. (pominięty²⁵⁾).

Art. 53. 1. Traci moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. z 1950 r. Nr 49, poz. 452, z 1959 r. Nr 11, poz. 61, z 1960 r. Nr 51, poz. 300, z 1961 r. Nr 33, poz. 166 i z 1966 r. Nr 24, poz. 151).

2. Do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień zawartych w niniejszej ustawie pozostają w mocy, nie dłużej niż przez okres jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przepisy wykonawcze w tych sprawach wydane na podstawie dekretu wymienionego w ust. 1.

3. Do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień zawartych w art. 9 i w art. 12 niniejszej ustawy pozostają w mocy, nie dłużej niż przez okres jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przepisy wykonawcze w tych sprawach wydane na podstawie dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60 i z 1972 r. Nr 53, poz. 338).

Art. 54. Zaległości podatkowe powstałe przed dniem wejścia w życie ustawy przedawniają się w terminach określonych w art. 30 licząc od końca roku 1980, chyba że na podstawie przepisów dotychczasowych ulegną one wcześniejszemu przedawnieniu.

Art. 55. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1981 r.

²⁴⁾ Dodany przez art. 14 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 2a.

²⁵⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.